

SVOBODNÝ LEGÁLNÍ ČESKOSLOVENSKÝ

R

ROZHLAS

24. srpna 1968

4. den okupace

číslo 2

Zasedání Národního shromáždění

Národní shromáždění pokračuje i dnes v sobotu ve své práci. Předpokládá se, že jednotlivé výbory budou posuzovat důležité politické a hospodářské otázky a bude navrženo opatření, vytvářející podmínky pro zvýšenou ochranu práv a bezpečnosti našich občanů, pro zásobování, zdravotní péči a všech otázek, které jsou v popředí zájmu našich občanů v současné době. Národní shromáždění děkuje za projevenou důvěru vyjádřenou v řadě resolucí, vyslovujících souhlas s dosavadním postupem NS. Národní shromáždění bude i nadále v duchu svých základních dokumentů pokračovat v práci.

PRÁTELE! SOUDRUZI! OBČANÉ!

V těchto těžkých chvílích, kdy lidé zapomínají na sebe a myslí na budoucnost této země a svých dětí, odjel prezident republiky Ludvík Svoboda s delegací do Moskvy. Udělá jistě všechno pro vítězství rozumu a spravedlnosti, pro vítězství nad nehoráznou okupací a pokrytectvím. Ano, pokrytectvím. Slyšeli jste ze zpráv svobodného vysílání Čs. rozhlasu, jak byl „srdečně vítán“, jaké „pocty“ mu vzdávali „naši přátelé“. Věříme našemu prezidentovi, jako jsme mu věřili vždycky.

Není v Moskvě sám. Jednání se zúčastní také soudruzi Dubček a Černík, kteří přijeli do Moskvy již před touto delegací a soudruh Husák. Ti také vyvinou všechno úsilí, aby obhájili politiku našich legálních svobodných státních úřadů a jediného legálního ústředního výboru Komunistické strany Československa, jenž byl zvolen 14. sjezdem. Soudruzi však nejsou již delší dobu ve spojení s námi, nevědí co se přesně v Československu děje a budou jistě vystaveni velkému nátlaku jak ze strany Moskvy, tak ze strany zrádců českého a slovenského lidu, zrádců Komunistické strany Československa Indry, Koldera a Bilaka.

Všichni čekáme netrpělivě, jak jednání dopadne a stojíme pevně za lidmi, kteří v Moskvě budou hájit svrchovanost našeho státu. My doma nikdy neskloníme hlavu, nebudeme spolupracovat se zrádci a okupanty. Těžko však můžeme očekávat rozumnou politiku od velmocí, která po brutálním napadení Československa, protestovala v Radě bezpečnosti proti tomu, že zasedání OSN by bylo vměšováním do „vnitřních záležitostí“ Sovětského svazu. Může nám být jen líto sovětských lidí, kteří pod vedením Lenina uskutečnili Říjnovou socialistickou revoluci a nyní se nechávají klamat politickými šílenci. Oni mají své zbraně, naše je právo a svědomí.

Včera jste ve vysílání našeho legálního svobodného rozhlasu slyšeli prohlášení, které poslal soudruh Císař. Přinášíme jeho znění:

Milí soudruzi a soudružky,

vítám vaše rozhodnutí, děkuji vám za důvěru se kterou jste mě zvolili za člena ÚV KSČ. Jsem připraven plnit všechny úkoly, které mi budou uloženy. Zatím je mi to znemožněno. Byl jsem ráno 21. srpna zadržen, ale podařilo se mi uniknout. Jsem pod ochranou českých komunistů — českých vlastenců. Žádám vás, abyste pomohli zabezpečit činnost České národní radě a jejím komisím. Musíme bezpodmínečně splnit všechny povinnosti spojené s přípravou nového státoprávního uspořádání — i za těžkých podmínek. Hodlám usplnit svolání pléna České národní rady. Předpokládám, že mi to bude umožněno, že mi bude umožněno toto zasedání řídit. Stejně tak předpokládám, že mi bude umožněno zúčastnit se práce nového ústředního výboru KSČ a jeho předsednictva. Očekávám, že se sjednotí úsilí strany, Národní fronty a všeho lidu v čele s novým ÚV KSČ a všemi ostatními orgány Československé socialistické republiky, že se mi podaří dosáhnout stažení všech okupačních jednotek, tedy obnovit státní suverenitu a vytvořit podmínky pro normální život v naší vlasti. Posílám vám bojový pozdrav a přeji úspěch vaší práci. Na shledanou, soudruzi a soudružky!

Podepsán ČESTMÍR CÍSAŘ

Všichni za jednoho

Z hodiny na hodinu si musíme všichni uvědomovat tvrdou skutečnost, takovou jaká právě v daném okamžiku je. Existují fakta, která jsou vždycky právě ta nejdůležitější, která jsou dominantní v usměrňování našeho počínání. V těchto chvílích je to fakt, že náš prezident soudruh Ludvík Svoboda spolu s ministrem národní obrany Drúrem v tak vážných chvílích národa dli mimo naše hranice. Neuskutečnil se ani slib, který při svém odjezdu soudruh Svoboda dal — že se během 24 hodin vrátí. Sověti jednání protahují — jsou, jak o tom hovořily jejich oficiální zprávy, opět plni blahosklonné pohostinnosti, srdečného ovzduší, nadšeného vítání — a hraji známou nám již hru poslední doby — hru o nervy celého našeho národa.

Jediným světým bodem v tomto diplomatickém divadle, které sověti předvádějí celému

světu je pro nás zpráva, že tam je i soudruh Dubček i soudruh Černík — konečně zpráva o nich!

Jsou věci, které se mohou uskutečnit a vydržet do konce jen a jen na nervech lidí, na jejich jedině společné utkvělé myšlence a přání. Zdar všeho počínání našich drahyh je jednou z nich. Uvědomme si každý, že jsme zde v této chvíli bez hlavy státu, že by se dal tento fakt zneužít okupanty k různým činům a chovejme se podle toho. Zvažujeme každé slovo, každý čin. Státnická odpovědnost hlavy státu leží v této době jeho nepřítomnosti na každém z nás. I ty, který teď čteš zodpovíáš za osud své země. Přemýšlej, zvažuj. Srdce kontroluj mozkem a mozek srdcem.

Ten jeden náš drahý tady teď není — jsme tu ale my všichni za něj! ENESKA

Podivná okupace

Již počtvrté jsme se dnes probudili do dne, ve kterém rachotí pásy tanků, již čtvrtou noc jsme se vzbouřili třaskavým zvukem výstřelů. Jsme okupováni. Myslím, že je to ta nejpodivnější okupace, kterou kdy historie zaznamenala. Situace, kdy ten který je napaden a chce se bránit, musí se bránit především tím, aby nepadl jediný výstřel, kdy se brání proti nejhroznějším zbraním jedině svým klidem, rozvahou, vtipem. Okupace, ve které tak mnohým okupačním vojákům tekou po tvářích slzy lítosti a hanby, neboť začínají chápat, že byli podvedeni, že najednou mají střílet do bezbranných lidí, o kterých jim jejich oficiální propaganda 23 roků tvrdila, že jsou jejich přátelé. Byl jsem osobně svědkem situace, kdy posádka jednoho tanku v Opletalově ulici odmítla rozkaz důstojníka rozehnat tlačeničky našich lidí kolem tanku bodáky. Zastrčili je proti příkazu do pochvy. Viděl jsem, jak mladický voják se rozvlykal, když se ho stará žena zeptala — co tomu řekne tvoje matka, ví o tom, že ty, její syn, zde vraždíš pokojné lidi? Ovšem, nedemonstrováme se pro tyto případy, že by snad mohli okupační vojáci masově zaváhat, kdyby přišel příkaz začít pálit ze všech zbraní do nás. Určitě ne — pro vojáka je rozkaz, rozkazem. A proto jim dejme najevo vždy znovu a znovu, ale tak, aby to nemohli považovat za provokaci, že jsou zde nevídanými hosty, že jsou naši nepřátelé dnes dokonce úhlavní nepřátelé. Necht proto jedít jen to, co si dovezl, nedávejme jim pít, nejmenším gestem nedejme najevo třeba jen okamžitou lítost nad jejich postavením. Mají zde své lidi a ti fotografovali. Proč by mělo být vašich dobrých srdcí zneužito k propagandě, že jsme se snad s nimi smířili, nebo že je přijímáme jako přátele, když to není pravda. Říkal jsem: pokivná okupace, a je to to pravé slovo. Okupace, kdy všechny ulice jsou polepeny plakáty a výzvami proti okupantům, kdy stále vycházejí svobodné noviny a řekl bych, že jejich počet neustále zvyšuje, kdy pořád ještě přes veškerou snahu okupantů i zrádců zní svobodný hlas československého rozhlasu z přibývajících studií. Je to okupace, kdy se ozývají veřejné výzvy ke svolání těch a těch schůzí, které mají vyslovené protiokupantské zaměření, kdy se dokonce v neobyčejně obtížných podmínkách podařilo uskutečnit konání mimořádného XIV. sjezdu KSČ. Je to snad všechno proto, že by okupačská moc byla slabá, že by váhala použít násilí? Kdo viděl mrtvé a reněné hned první den jejich příchodu, tak tomu nevěří. Je to podivná okupace proto, že český a slovenský lid svým postojem cizí vojáky doslova šokoval. Zřejmě byli ideologicky připraveni na to, že nás jdou osvobodit, že jim padneme do náručí a teď tiché, ale zjevně nepřátelství, ne kontrarevoluce, ale klid. Těm pánu, kteří tuto brutální agresi připravovali a kteří se nemají právo nazývat soudruhy, nevyšla řežie. Jejich jednotky, tak vzdálené od svého centra v Moskvě — jsou zmatené, nevědí si rady. Řekl bych, že právě v tom a v ničem jiném je jiskřička naděje, která nám zbývá, malá, ale přece ještě doutnající. Vytvrme přátele! Vždyť je čtvrtý den okupace a jim se nepodařilo ustavit ani jakýkoliv kolaborantský orgán — nepodařilo se jim vyložit pořádně ani své

Prohlášení Národního shromáždění k pracovníkům tisku, rozhlasu a televize

Národní shromáždění na svém zasedání 23. srpna projednalo zprávu o činnosti rozhlasových a televizních pracovníků a všech technických pracovníků spojů a redaktorů tisku, pracovníků polygrafie i všech pomocných složek, jež zabezpečují jejich činnost. Všichni poslanci neobyčejně oceňují iniciativu a aktivitu rozhlasových a televizních pracovníků i pracovníků tisku a děkují jim za sebe i jménem všeho československého lidu za obětavou vlasteneckou činnost, za hrdinnou práci, na níž věčný lid této země nikdy nezapomene. Zasloužili jste se, milí soudruzi, o to, že se ustaví realizuje jednota vedoucích ústavních orgánů naší vlasti a nejširší veřejnosti. I vaší zásluhou se šifí a mohutní vlastenecké hnutí, napřímují se nám

Prohlášení pracovníků Ústavu státu a práva ČSAV

Pracovníci Ústavu státu a práva ČSAV konstatují, že fakt okupace a situace, která tím v Československu nastala, zahrnuje v sobě mnohonásobné porušení četných základních norem a zásad mezinárodního práva:

1. Překročení hranic vojsky pěti států Varšavské smlouvy bez souhlasu a vědomí ústavních činitelů Československé socialistické republiky znamená z hlediska mezinárodního práva:

a) porušení suverenity československého státu jako subjektu mezinárodního práva a to použitím vojenské ozbrojené síly, což je nutné hodnotit jako flagrantní agresi. Mezinárodní právo chrání suverenitu států, zakazuje její porušování, zakazuje použití síly ve vzájemném styku subjektů mezinárodního práva a zásadně zakazuje agresi. Tato ustanovení jsou obsažena v preambuli v článku 1, odst. 1 a v článku 2, odst. 1—4 Charty Organizace spojených národů, v odstavci 4 preambule a v článku 2 Briand-Kellogova paktu. Dále jsou tyto principy i podstatnou součástí nepsaného zvykového mezinárodního práva.

V důsledku těchto nesporných skutečností znamená okupace Československé socialistické republiky protiprávní čin.

b) Kromě toho tento čin znamená porušení těchto zásad mezinárodního práva, obsažených i v ustanoveních zvláštních dvoustranných i mnohostranných mezistátních smluv mezi Československou socialistickou republikou a jed-

stanovisko, ani vysvětlit, co chtějí. Vytvrme — budme silní stateční, a neuprnsní a přitom klidní a rozvázní. V tom je naše síla.

Stanovisko ČSSR v Radě bezpečnosti

V noční schůzi na dnešek vystoupil v Radě bezpečnosti náš zástupce Jan Mužík. Řekl, že pokud jde o situaci v naší zemi, rád by zdůraznil tyto okolnosti:

1. Obsazení ČSSR vojsky zemí Varšavské smlouvy je VESKRZE PROTIZÁKONNÉ.
2. Jen legální zvolení zástupci jsou zmocnění mluvit jménem lidu našich národů a našeho státu. Všechny činy okupačních vojsk na území ČSSR JSOU NEZÁKONNÉ.
3. Je třeba bezokladně stáhnout jednotky a skončit s okupací ČSSR.

Chtěl bych zdůraznit, končil své vystoupení Jan Mužík, jedna věc by měla být křísťalově jasná, že lid Československa i jeho představitelé stojí za socialismem.

Zpráva ze zasedání vlády

Vláda pokračuje ve svém zasedání od ranních hodin 23. srpna 1968.

1. Vláda vyslechla zprávu zástupce vlády, který navázal kontakt s vedením nového ÚV KSČ, zvoleného na 14. mimořádném sjezdu strany a projednala s ním způsob další spolupráce. Z pověření vlády dostavili se na schůzi Národního shromáždění 4 její zástupci a informovali je o činnosti vlády. Bylo přijato společně prohlášení, které bude uveřejněno samostatně. Vláda v této souvislosti ocenila podporu Národního shromáždění pro její činnost.

2. Vláda vyslechla zprávu o činnosti hromadných sdělovacích prostředků a prohlašuje, že tyto prostředky jsou vlastnictvím československého lidu a podléhají proto en příkazům jeho zákonných orgánů. Nikdo jiný nemá právo do jejich činnosti zasahovat nebo je jakkoliv omezovat. Vláda vysoce oceňuje činnost těchto prostředků a obětavost jejich pracovníků a obrací se na pracovníky spojů, aby technicky zabezpečovali činnost všech sdělovacích prostředků.

3. Vláda projednala zprávu jednotlivých ministrů a vedoucích ústředních orgánů o opatřeních k udržení chodu národního hospodářství a zásobování obyvatelstva. Vzala na vědomí zprávu ministra hornictví o těžbě v jednotlivých revírech, která je zajišťována v mimořádných podmínkách. Revíry a podniky přijímají konkrétní opatření k zabezpečení plynulosti v zásobování, hlavně velkospotřebitelů, tj. elektráren, plynáren, tepláren a v ostravském revíru koksoven. Podle sdělení vedoucích ústřední zprávy energetiky je energetická situace plně v rukou pracovníků tohoto oboru a zásobování energií je zajištěno. Ministr těžkého průmyslu informoval vládu o ztížených podmínkách v provozech svého sektoru. Dělají se opatření k udržení hutního provozu přisunem rudy a koku.

páteře, upevňuje se naše odhodlání vzepít se okupaci, čelit nástrahám zrádců a zbabělců.

Vaše obětavá práce, jakož i rezoluce, usnesení a jiné projevy jednotné vůle našeho lidu i jeho orgánů, které nám zprostředkováváte, jsou nesmírnou oporou nám, zákonným představitelům československého lidu, v naší činnosti.

Věříme, že s vaší pomocí bude možno vést ještě účinněji všechny náš lid ke klidu, k rozvaze, k důstojnému postoji vůči všem provokacím.

Ještě jednou srdečně a upřímně díky, ještě jednou se hlásíme ke společnému heslu: VERÍME VÁM — DŮVĚRUJTE NÁM!

nělivými státy, okupujícími v současné době území Československého státu, a to především preambule odst. 5 a článku 1 Varšavské smlouvy, jakož i ve všech případech dvoustranných smluv o vzájemné pomoci a spolupráci, uzavřenými se všemi státy, okupujícími dnes území Československa.

2. Chceme připomenout, že vyjmenované zásady a normy mezinárodního práva platí absolutně a obecně mezi všemi státy, s výjimkou případu žádosti o pomoc, vydané ústavními činiteli daného státu. Nedošlo-li k takové žádosti — a k tomu v daném případě prokazatelně nedošlo — neplatí ve styku mezi státy žádné jiné důvody morální nebo politické povahy a neplatí ani žádné jiné zásady, které by ospravedlňovaly takovýto zásah. Jelikož mezinárodní právo platí obecně pro všechny státy, mělo by tím více samozřejmě platit ve styku mezi státy socialistickými a spojeneckými.

3. Nechceme se zde dotýkat porušení dohod nemajících charakter mezinárodních smluv ve smyslu mezinárodního práva, tedy neuzavřených mezi státy, nýbrž jen jménem politických stran. Tyto dohody samozřejmě mezi těmito stranami platí a byly aktem okupace takticky porušeny ve svých ustanoveních, pokud jde o respektování suverenity, princip navržování a zásadu rovnoprávnosti. Jde především o obě Moskevské deklarace z roku 1957 a 1961 a o Bratislavskou dohodu z roku 1968.

Pracovníci Ústavu státu a práva ČSAV

Žádnou pomoc okupantům a zrádcům!

Nevěříme zrádcům!

Kromě vysílání legálního Československého rozhlasu, který se vám hlásí pod heslem „Jsme s vámi, budte s námi!“ a jemuž pomáhají čeští redaktoři, technici a občané, se ozývá také zrádcovský vysílač „Vltava“, některé kanály zabrala zrádcovská televize. Snaží se vás oklamat a dezorientovat. Jistě sami dobře rozpoznáte podle slovníku a tváře, jací lidé k vám hovoří. Jsou vám bezpochyby cizí jak jejich hlasy a tváře, tak štvavé, pomlouvačné a hnusné fráze, jimiž se ohánějí. Frázi jsme vyslechli až do letošního ledna všichni dost, převedli se nám. Dnes jde o činy, čest a poctivost. O svědomí a charakter. Poslední dny byly dobrým sítím, dobrou prověrkou charakterů. Lidé, kteří v této prověrce neobstáli, nepatří mezi nás. Jsou to kolaboranti a zrádci, chaméléoni, zaslouhují jen naše opovržení. Patří na pranýř a podle toho s nimi bude zúčtováno.

Zatím je díky úsilí a obětavosti poctivých novinářů a spojářů v našich rukou několik vysílacích kanálů, zatím se nepodařilo umlčet náš hlas. Zatím zrádci však vyvíjejí všechno úsilí, aby nás vysílali a vás pak mohli dezorientovat. Nevíme, za jak dlouho se jim podaří obsadit všechny vysílací kanály rozhlasu a televize. Pak na vás budou chrlít svou kolaborantskou a špinavou propagandu. Budou vám lbát, jak jsou zvyklí z minulosti, budou vás přesvědčovat, získávat, budou se třeba také odvolávat na svědomí a věrnost. Jejich svědomí a věrnost jsou zaprodané. Zradili v nejtěžší chvíli. Nevěřte jim, bojkotujte je, ignorujte je. Dejte jim znát, co si o nich myslíte.

I když nás už nebudete slyšet, nebo číst naše noviny, věřte nám. Jsme s vámi, budte s námi. Nevěřte kolaborantům!

Poznání

Dorůstal jsem v konci světové války. Nenáviděl okupanty a silně stranil východní velmoci. Stálo ve mně rusofilství, posilované národním uvědomováním. Nebylo divu, že po květnu 1945 ještě jako „zelená“, jsem ustupoval do Komunistické strany Československa. Miloval jsem nesmírně Sovětský svaz, stejnou měrou jako své rodné Čechy, jako svého otce a matku.

Nastalo období básněvých probuzení, zamílovali a ponořili se do veršů. Vznikaly první básně, ne na lásky zcela světské, ale na symboly: na Rudou armádu, Sovětský svaz, Stalina... Přišli první otěsy padesátých let, otevřely se oči nad nepravostmi a nespravedlností, ale nezavřelo se srdce, člověk porozuměl, pochopil, že nebylo jiného zbylí. Setřásl ze sebe malodušnost, klamství a znovu a znovu poznával pravost pravdy.

Přišlo naše jaro 1968, vítané jako NAŠE, komunistické. Do čistého nebe však zahřměly hromy. Nová okupace. Teče znovu naše krev! Rudá krev.

*Kdo jsou ti v uniformách?
Naši bratři? Ne, to nemohu být!
Miloval jsem Sovětský svaz.
Teď jsem však tuto lásku, vyruval ze svého srdce. A věřte mi, ani už mne to neboli.*

Jiří Hildek

Vážení čtenáři — milí posluchači našeho legálního svobodného rozhlasu, jehož jsme tízkovým orgánem!

Abychom zůstali věrní odvěké skladbě našeho rozhlasového programu, dovcite, abychom vedle zpráv, které se nám v těchto dnech tak nedůležitě rozostřily na úkor uměleckého programu, alespoň trochu cestu přinesli verše. Odpusťte, že hubdu uslyšíte až později.

Jan Neruda:

*My celý svět jsme bili v tvář
a celý svět tlouk v lebky nás,
my pohřbili jsme mnohého
a mnohý moh už pohřbit nás;
my sklesli chotí — přišel čas
a zdárvil jsme a silni zas —
urá — suhajci, my ještě žijem
a dlouho, dlouho se nevybijem!*

Nepatetické hrdinství

Na cestě Prahou jsem náhodou viděla potravní obchod, kde bylo jen asi 10 lidí. Prodáváči másto, ve frontě přede mnou stála stará, dobře oblečená paní. Každý řekl jen, že chce másto a prodáváčka odkrojila čtvrt kila. Když došla řada na onu paní, řekla — „mně dejte jen osminku, já jsem sama.“

Jedna z nás mi dnes volala: „Prostím tě, já s vámi dnes nebudu moci být dle než do poledne, pak musím vypravit klůka na chmel.“

Výzva Dopravního podniku

Dopravní podnik hlavního města Prahy se touto cestou obrací na všechny občany hlavního města s naléhavou žádostí a prosbou:

Jak nám bylo hlášeno z tratí, vyhledávají okupační vojáci každou sebemenší zámlinku k použití zbraní. Nevyhýbají se ani ostřelování dopravních prostředků MHD, na kterých jsou vámi napsaná hesla nebo zavěšeny transparenty, které symbolizují odpor proti jejich přítomnosti.

Vážení občané, sdílíme s vámi stejné rozhořčení a ubezpečujeme vás, že vaše hesla s transparenty podepisujeme. Ovšem uvědomte si, že v našich dopravních prostředcích vozíme vás, vaše děti a ženy, prostě vaše blízké za prací a domů. Uvědomte si, že zodpovídáme za bezpečnost našich cestujících. Proto vás naléhavě prosíme:

Nepopisujte vaše dopravní prostředky hesly!

Neověřujte je transparenty!
Chceme i v této tragické době zabezpečit všem prostředky náš provoz. Chceme jezdit stále tak, jako kdyby zde nebylo jediného cizího vojáka. Prosíme vás, pomozte nám udržet milionové hodnoty, které jsou i vašim majetkem.

Soudruzi poslanci — jsme s vámi

Národní shromáždění permanentně zasedá — je přítomna nadpoloviční většina poslanců, to znamená, že nejvyšší ústavní orgán svrchované suverénní Československé socialistické republiky je schopen usnášení. Velice cenné je jeho poslední usnesení — Národní shromáždění si podle něho vyhrazuje právo zaujmout stanovisko k jakýmkoliv dohodám, které byly uzavřeny mimo území našeho státu. To je postoj nesmírně statečný a velice správný. Poslanci vědomí si své odpovědnosti před národem — chtějí přes okupantskou moc — dodržovat všechna svá ústavní práva. I oni chápu to, co jsme naznačili již v našem včerejším vydání. Není totiž zcela vyloučeno nebezpečí, že na naše představitelství bude před nebo při jednání

Co bude dál?

Myslím, že pro většinu z nás přestala v těchto dnech existovat jedna dimenze. Zitrtek. Víme co musíme udělat dnes, co za hodinu — nevíme co bude nutné zítra, mimo to, že se nesmíme ohnout, přizpůsobit, zradit. Ovšem v skrytu duše se každý ptá co bude zítra, co za týden co za měsíc. Kládeme si otázky a na ně hledáme odpověď — i já.

1. **Odchádnou sovětská vojska?** Pokud by jim a jejich vůdcům zůstala v těle jen špetka cti, kousek myšlenky na věc mezinárodního dělnického hnutí, nikdy by nemohli do naší země vstoupit. Zřejmě se rozhodli se neohlížet na nic, pošlapat vše. Před celým světem strhl masku, po dlouhá léta tak pečlivě nošenou. Myslím že nás už teď při pohledu zpět tak příliš nepřekvapuje smlouva, kterou uzavřel SSSR s hitlerovským Německem. Dvě imperialistické síly se dohodly. Sověti ztratili tedy tvář, když už to udělali, dá se předpokládat že z toho něco budou chtít mít. Demaskovat se, dát poznat světu svůj pravý charakter a pak s nejnepřijatelnou omlouvou odejít. Bylo by krásné, bylo by to jediné co by mohli sovětské vůdce udělat, ale já tomu nevěřím. Stá, který dokázal vyrazit v éře panování Stalina na 20 milionů svých lidí, proč by měl respektovat zájmy 14 milionového národa? Je to trpká pravda, ale nedá se předpokládat, že by ty obudné tanky hned tak odešly!

2. **Pomůže nám svět?** Věřit tomu, znamená podléhat iluzím, nerespektovat danou politickou realitu. Skutečnost je taková, že svět je rozdělen na dva velmocenské bloky. Na tom se dohodly USA i SSSR. Každý plně respektuje území druhého. My jsme ve sféře SSSR. A tím je dáno leccos. Všimněme si, vždyť ani jedna země dosud nepřešla diplomatické styky s SSSR. Jistě lidé snad všech zemí světa nám vysloví svou podporu, ovšem co z toho rezoluce a protesty proti tankům. Vzpomeňme na Vietnam — zastavily tam snad protesty všech lidí světa krveprolití? Přerušil snad SSSR aspoň diplomatické styky s USA na protest proti jejich agresivní, eskalační politice? Přerušily je snad jiné země? Zde máme odpověď i na otázku, zda nám pomůže svět. Morálně, slovy, rezolucemi, těm co jsou venku i materiálně. Ale to je vše. Nebudme tedy zklamáni.

3. **Bude ustavena kolaborantská vláda?** Ovšem, že bude. Nesnažme si namlouvat, že v národě, který má 14,5 mil. obyvatel se nenajde jen 0,5 % zrádců. Kdyby jich nebylo více, je to krásné, a přesto to malinké procento představuje 70 000 lidí. Tedy dost nejen na ustavení vlády, ale i dostatek lidí, kteří budou zatýkat naše, kteří je budou věznit. Byl Hácha, byl Moravec, objeví se zase. První jména už konečně známe. Budou i další. Vždy se najde jidaš, který za mšu čocovice zradí. Najde se i u nás. Nemůže příliš dlouho trvat a budou muset tito zrádcové vystoupit veřejně. Budou nás strašit, budou nám hrozit, ovšem budou také slibovat — především dělníkům. Jaký bude osud takových slibů, není tak obtížné si představit. Prožili jsme přece éru vlády Novotného a víme, co pro dělníky mimo slova nakonec udělal. Počítejte tedy s tím, že nějaká „vláda“ bude, že ustaví i své okupační vlády v okresích i obcích a městech. Stále myslíme na to, že jsou to zrádci a podle toho přijímejme jejich „dobré rady“ i pokyny.

4. **Přijde vlna zatýkáni?** Ovšem, že ano. Konečně již dnes máme zprávy, že mnozí, zejména z bývalých šéfů ETB, se dali na jejich stranu, již dnes víme, že se zatýká. Chápeme přece všichni, že jestli chtějí porobit tento národ a o nic jiného jim nejde, musí umlčet jeho přirozené mluvčí. Politiky, kteří nezradili, novináře, spisovatele, funkcionáře, kteří odmítli spolupracovat. Musí — toho jsou si vědomi. Nikde lidé nemluví spolehlivěji než v kriminále. V uplynulých měsících jsme našťásti již měli!

MAJOR JOSEF BURŠÍK VRÁTIL NA SOVĚTSKÉM VELVYSLANECTVÍ V LONDÝNE SVÝCH 34 SOVĚTSKÝCH VYZNAMENÁNÍ, MEZI NIMI VYZNAMENÁNÍ „HRDINA SSSR“, „LENINŮV ŘÁD“ A „ŘÁD SUVOROVA“. MAJOR BURŠÍK BYL VELITELEM, A ZÚCASTNIL SE BITVY O KYJEV.

Stanovisko USA vůči ČSSR, prohlásil Dean Rusk, se zakládá na právu této malé země žít si svůj život po svém, tak jak je to právo vyjádřeno v Chartě národů.

Nixon prohlásil, že obsazení ČSSR považuje za odpor proti svědomí světa. SSSR tímto činem chrozilo všechna dlouholetá jednání o mír v našem století!

V Londýně jsou na veřejných budovách vyvěšeny transparenty s heslem „Styd se Rusko!“

Komunistická strana Francie vyslovuje ostré odsouzení Moskvy. Prohlásili, že již nepovažují SSSR za vlast všech pracujících.

působeno prostředky, které známe z minulosti. Jsou přece zcela v jejich rukách! — Použit fyzické i psychické násilí — a kdyby to nepomohlo, tak si vypomocí drogami ke zlomení vůle těch, kteří se nechtějí poddat, kterým věříme a mlujeme — to není obava tak neopodstatněná. Jsem proto rád, že Národní shromáždění zaujalo tento postoj. My totiž známe postoj našich vůdců před jejich nezákonným zatčením a můžeme ho proto dobře konfrontovat s jejich případným, dnes vynuceným stanoviskem. Nezapomeňme, že pro okupanty je to jediná možnost, jak sice strašně pozdě, ale přece jen, aspoň dodatečně nějak legalizovat to, co udělali.

Soudruzi poslanci — jsme s vámi v této pro vás tak obtížné chvíli — věřte, že vám spolu s celým národem držíme palce. Vytrvejte ve svém postoji — prokažte jako dosud, že jste skutečnými vlastenci, lid vám to nezapomene.

možnost poznat celou pravdu o našich i sovětských koncentracích — nenamlouvejme si, že těchto svých zkušeností z jakéhosi altruismu nevyužijí u nás. Počítejme raději, i když je to trpké, s vlnou represí, proti všem kdož se neohnou, nepřizpůsobí. Nenechme se tím šokovat, ale braňme se tomu s chytrostí, která je nám vlastní! Stalinský model takzvaného socialismu je postaven na teroru, bude ho nutně muset uplatňovat i u nás.

5. **Máme se tedy stáhnout a jen čekat?** V žádném případě ne! Povinností každého, kdo má čest a svědomí v těle, je bojovat proti okupantům. Ovšem chytře, rozumně s přehledem. Neukvapovat se. Počítat s tím, že to bude boj dlouhý a namáhavý. Přestat být romantikem. Dnes je dobře, že nosíme červenomodrobílé trikolory, že popisujeme své ulice hesly, celý svět musí vidět, že jsme se nevzdali, že nejsme srazeni na kolena, že tvrzení sovětských politiků na mezinárodním fóru je nejhnusnější demagogie a lež, ale přijdou další dny. Kdy to už bude málo. Zatím se pohybujeme více méně svobodně, i to přestane. Navazujeme spojení pro příští týdny a měsíce, přijde chvíle, kdy bude nutné pro každého, kdo se nepodvolí, stáhnout do hluboké ilegality, učme se to už dnes, dokud je ještě trochu času. Nemluvmé více, než je potřeba, chápeme, že brzo budou odposlouchávat všechny telefonní rozhovory. Nevzdávajme se v šanc jim jen tím, že neumíme pracovat tak, aby o nás nevěděli. Hlavně si dobře dávejme pozor, kdo jsou naši přátelé a kdo nepřátelé. Pomáhejme těm, kdož jsou v nebezpečí, budou potřebovat byty, jídlo, někdy i peníze. Nesmíme zapomenout na rodiny těch, kteří jim padli do rukou. Budme solidární — jednotní!

6. **Mohou nás srazit na kolena?** Nemohou! Prodělali jsme okupaci Habsburků po Bílé hoře, trvala 300 let, prodělali jsme brutální teror Hitlera, skončil po 7 letech, vydržíme i to, co přijde. Nelze totiž zlomit národ, který je si vědom sám sebe, který je si vědom své duchovní i morální převahy, národ, který nepodlehne žijí. Ti, kteří sem přišli, musí stále cítit u každého z nás, že jsou vítědci, kteří nedostanou nic, ale vůbec nic zdarma, z přátelství, že jsou to lidé, kteří si musí brát vše jen násilím, zrádci musí vždy cítit, že národ jim hluboce opovrhne. Musíme pro ně po všechny vytvořit ovzduší, ve kterém se budou dusit a třást před hněvem národa. Každá moc se unaví, pak přijde naše chvíle. Nemám strach o svůj národ, měl našťásti dost času od ledna se probudit, měl možnost okusit tu sladkou chuť svobody. Teď již vždy po ní bude toužit a za ní bojovat.

7. **Jak můžeme bojovat?** Zbraněmi, které máme, nepuškami, ne hrozenými kameny, ne zvednutými pěstmi, svými mozky, svým vtipem. Máme je na každém kroku, dezorientujme je, chápeme, že jejich řídicí mozek je daleko odtud, a jeho poslušné nástroje zde u nás nejsou schopni rychle se orientovat v nově vzniklých situacích. Využívejme toho. Odhalujme na každém kroku živost jejich propagandy a jejich argumentů, k tomu je dobré vše, nástěnky, letáky, plakáty i slovo šířené od úst k ústům. Zavřeme své srdce i své domy před nimi, nedovolíme, aby drancovali naše obchody, vyjždali naše zásoby, ustupujeme jen pod tlakem. Nezapomeňme, že jsme všichni dobře četli Haškova Švejka, budí naši studnici inspirací. Všemi kanály dávejme zprávy ven, at je zahraničí informováno o všem, co se u nás děje, o našich postojích, at mluvčí agresorů nemohou operovat s tím, že jsme se smřfili. Nepodléháme panice a malomyslnosti! Národ, který má být poroben, musí být nejdříve zbaven své hrůsti, je mu třeba vsugerovat psychózu strachu. Té se braňme.

Famatujme si dobře: Lépe zemřít v stoje, než žít na kolenu.

Přemysl Vítězný

Zprávy ze světa

Sovětský list Pravda v pátek poprvé prozradil svým čtenářům, že okupace Československa neproběhla hladce a vyzádala si oběti. Tvrdil, že sovětské vojáky se několikrát stali předmětem provokací a opětovali střelbu. Připustil také, že některé komunistické strany neschvalují postup pěti zemí Varšavského paktu a obvinil je, že podléhají vlivu imperialistické propagandy.

Americký deník New York Times v pátek napsal, že Sovětský svaz může částečně napravit svůj mezinárodní prestiž, jestliže okamžitě stáhne své vojenské jednotky z Československa.

Ministr prof. Jiří Hájek měl dnes v 1.00 hod. rozhovor s generálním tajemníkem U Thantem.

J. B. Tito prohlásil na zasedání komunistů v Bělehradě, že již v dubnu varoval Moskvu, aby nezábráňovala násilím novému procesu v Československu. Dále prohlásil, že jugoslávský lid bude bojovat proti každému, kdo by chtěl ohro-

zit jejich vlast. Tito řekl, že invazi v ČSSR považuje za absurdnost. Dále konstatoval, že jsou z různých zemí lidových demokracií — včetně Sovětského svazu.

Varšavský pakt přestal provedenou agresí existovat a změnil se v pakt proti samotným socialistickým státům.

Sovětský zástupce v Radě bezpečnosti Malik vatoval včera požadavek zástupců Anglie a Ameriky na stažení okupačních vojsk z Československa. Prohlásil, že tento požadavek je vměšováním se do záležitostí ČSSR. Malik rovněž odmítl odpovědět na otázky o osudu soudruha Dubčka.

Komunističtí vůdce Číny a Albánie obvinili Moskvu, že se dopustila hrozného zločinu proti ČSSR, který připomíná Hitlerův vpád. Očekává se projev Fidela Castra, ještě dnes nebo zítra. Kubánský tisk informoval o československém vnitropolitickém vývoji průběžně od ledna. Jak se proslýchá, Fidel Castro intervenci pěti států odsoudil.

V Londýně, před sovětským velvyslanectvím, pokračuje v hladovce Pat Arowsmithová na protest proti sovětské invazi.

Ve světě se chystá kampaň za vyloučení pěti států Varšavské smlouvy z účasti na Olympijských hrách, a to pod heslem „Mexika bez agresorů!“

Profesor Joachim Izrael, levicový intelektuál a přední člen Russelova soudního tribunálu, vystoupil ze Společnosti švédsko-sovětského přátelství. Profesor prohlásil, že socialismus pro něho znamená vnitřní míru svobody, nikdy však možnost, že by bylo možno svobodu dřít ve jménu socialismu.

Irácký prezident Al Bakr tlumočil sovětskému zástupci požadavek, aby okupační armády opustily Československo.

Primátor Couventry odvolal už banket, připravený pro sovětskou obchodní delegaci. Rozhodl tak poté, když se dověděl o hrdinném postoji obyvatel Ostravy, města, se kterým má Couventry družbu.

Ve včerejším televizním interview prohlásil ministr zahraničí NSR Willi Brandt, že nevyklučuje další možnou sovětskou agresi, a to do Rumunska. Připomněl, že už před několika týdny upozornil výbor Spolkového sněmu, že existuje možnost vojenského zásahu proti ČSSR.

Proti sovětské okupaci Československa ostře protestují slovinští spisovatelé.

Sovětské vojáky

Byli vylákáni ze svých domovů, posláni na největší poválečné manévry vojsk Varšavské dohody a pak odvezeni do kdysi bratrského Československa, aby údajně zachránili jeho lid. Byli podvedeni, oklamáni a mnozí, když ne věřili, to už dnes zřejmě vědí. Nemohou to nevědět, přece se divají, přece slyší, přece mají také mozky, které myslí. A teď sedí dnem i nocí ve svých tancích, moknou v nich, narážejí na chladné nepřátelství, na výčitky, na slzy matek, vidí lid, který je zde nechce. U nás musí plnit rozkazy svých důstojníků — v armádě je přece zakázáno mysllet. Ale vrátí se domů. Je mně líto těch 250 000 zrazených mladých hochů (tolik podle posledních zpráv je zatím u nás okupantů), nezávidím jim jejich práci zde u nás, ale nezavidím jim ani jejich úděl po návratu. Nedělám si iluze, co se s nimi stane. Sovětský tisk lže, lže nehorázně, klame vlastní veřejné mínění. Mohou snad sovětské představitelství připustit návrat těch, kteří byli očitými svědky události u nás, kteří se na nich podíleli, mchou dovolit, aby hovořili, aby se rozdělávali se svými známými o své výčitky svědomí. Zabrání pravdě, aby pronikla každým způsobem, nevím co s těmi hochy udělají — mouřenín splnil svou roli a může jít — možná do kriminálu, jako narušitel „kontrarevolucí“ — demokracií — možná také na smrt. Vzpomeňte na osud sovětských vojáků, vrátivších se ze zajetí v II. světové válce. Vysvětlujte to těm zneužitým hochům.

Posbíráno po ulicích Prahy

— Na příkopech stojí (jestě) budova naší Národní banky. Na průčelí je nápis: „Máme tady hounu. Z toho houna kus, sebral bratr Rus.“ Zcela novodobý Haškovec.
— Nápíšu je po Praze nepředstavitelně. Ve Štěpánské na vinárně Split, stojí: „Nedejte jim pít!“ A jinde: „Nic jim najíst nedejte, sami všechno sežerli!“ A mnohokrát se opakuje „Lenine, probuď se, Brežněv se zbláznil!“
— U Pražské brány chodil občanek s nápisem: „Držim hladovku, kdo neví proč, je trouba.“

Náměstek ministra vnitra Šalgovič byl zbaven funkce

Vláda Československé socialistické republiky oznamuje: Vzhledem k tomu, že náměstek ministra vnitra Šalgovič se přes opětovné vyzvání nedostavil na schůzi vlády, odvolává jej až do ověření případu z funkce náměstka ministra vnitra. Veškeré rozkazy vydané jeho jménem a jiná podobná opatření je nutno považovat od 20. 8. za neplatná. Řízení státní bezpečnosti přejímá osobně ministr vnitra.

Nezmkl hlas našich přátel v éteru, nebylo nám zatím vyrváno pero, proto dostáváte do rukou 2. číslo. Naše včerejší tiskárna byla okupanty zlikvidována, tiskemne jinde — dělníci jsou s námi. Budeme k vám promluvat dál — v pondělí. Přetčete, dejte dál.